

Motion till riksdagen 2021/22:4344

av **Lina Nordquist m.fl. (L)**

med anledning av prop. 2021/22:69 Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsningar av öppettider och antal deltagare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen ska upphöra att gälla den 31 mars 2022 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vaccinpass och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2021/22:60 Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen föreslår regeringen dels ett antal mindre lagändringar av den s.k. covid-19-lagen och den s.k. serveringslagen och dels en förlängning av dessa lagars giltighet.

Coronapandemin pågår fortfarande i vårt land. Det framgår av tillgängliga prognoser att risken för omfattande spridning av svår sjukdom är lägre i Sverige nu än förra vintern – mycket beroende på vår höga vaccinationsgrad. Det är välkommet att våra regioner står redo att ge personer över 18 år en tredje påfyllnadsdos och att vaccinpass nu finns tillgängliga som ett kompletterande verktyg för att motverka situationer där smittspridning förekommer.

Oproportionerliga regeländringar

När det kommer till insatser för att begränsa pandemin är nyckelordet proportionalitet. Liberalerna har tidigare motionerat (motion 2020/21:4107) om begränsningar i de förlängda lagarna och ser i det rubricerade lagförslaget att våra krav i viss utsträckning har mötts. Detta välkomnar vi. Det får aldrig förekomma ogrundade inskränkningar i de fri- och rättigheter som är skyddade i både grundlag och Europakonventionen. Liberalerna kommer alltid att slå vakt om de liberala principer på vilka vår demokrati är byggd.

Mer konkret är det välkommet att regeringens bemyndiganden att meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning tas bort i och med de föreslagna ändringarna. Som vi tidigare angett är det fortfarande nödvändigt med vissa åtgärder för att begränsa smittspridningen. Dock måste vissa förslag i den rubricerade propositionen anses vara mer än vad nöden kräver.

Regeringen föreslår att serveringsställen ska kunna begränsas på samma vis som de verksamheter som tidigare träffats av den s.k. covid-19-lagen. Liberalerna delar regeringens bedömning att det är viktigt att gäster och besökare kan hålla avstånd mellan sig men vänder sig nu liksom tidigare mot att serveringsställen liksom andra verksamheter ska kunna åläggas begränsningar av antalet besökare och begränsning av öppettider. Vi föreslår således en konstruktion som i dessa delar motsvarar vad vi föreslog i vår motion 2020/21:4107. Vårt alternativ gör det möjligt för verksamheter och krögare att ha öppet så länge trängsel kan undvikas, att själv reglera antalet besökare så länge trängsel kan undvikas och att själv vidta lämpliga smittskyddsåtgärder som innebär att trängsel undviks. Restaurangbranschen har i många avseenden lidit hårt, och i viss mån onödigt, under pandemins första tid. De nu förändrade förutsättningarna med såväl tillgång till vaccinpass som den höga vaccinationsgraden gör dock att de begränsningar som tidigare var befogade inte längre kan anses vara det. Liberalerna uppmanar därför regeringen att skyndsamt inkomma med reviderade lagförslag där möjligheten att begränsa antalet besökare och öppettider tagits bort ur båda lagarna.

Begränsa lagens giltighetstid

Som i vår tidigare motion menar Liberalerna att lagarna endast ska få en förlängd giltighet om två månader. Tillfälliga lagar ska användas försiktigt och bara ges fortsatt giltighet så länge det kan motiveras. Covid-19-lagen och serveringslagen motiveras med att de begränsar smittspridningen i samhället och måste därför ständigt prövas och omprövas i ljuset av pandemiutvecklingen. Liberalerna anser att fyra månader är en alldeles för lång tid för att kunna förutse hur pandemin utvecklar sig och menar därför att en så lång förlängning inte är motiverad. Att vissa möjligheter för det offentliga att agera ska bestå längre än till den 31 januari anser vi dock vara befogat, varför vi föreslår att lagarna får en fortsatt giltighet om två månader, till och med den 31 mars 2022.

Något om vaccinpass

Den möjlighet som nu finns att försäkra sig om att restauranggäster och besökare till evenemang, butiker och gallerior är vaccinerade genom vaccinpass är ett viktigt verktyg. Den som är vaccinerad löper både mindre risk att bära smittan vidare och insjuknar inte lika allvarligt som den som inte vaccinerat sig. I förlängningen innebär detta också en lägre belastning på vården.

I de regler och rekommendationer som nu finns från Folkhälsomyndigheten används vaccinpass och anpassning till särskilda regler som substitut till varandra. Det tycker Liberalerna är en god ordning. Den modell vi förordar här ovan innebär just detta.

Att vaccinera sig är, och ska vara, en frivillig handling. Samtidigt löper och utgör den ovaccinerade en större risk varför en sådan person på andra sätt måste ta ansvar för att minska smittspridning och risken att själv bli smittad. Därför är det rimligt att hårdare regler om exempelvis avståndshållning eller ventilation (vistelse utomhus) gäller för den ovaccinerade. Det bör således vara upp till varje enskild näringsidkare att besluta om hen vill använda sig av vaccinpass eller tillämpa mer restriktiva åtgärder för att försäkra sig om att smittspridning undviks.

Liberalerna vill inte se en ordning, som andra partier flaggat för, där vaccinpassen görs obligatoriska – något som i praktiken skulle leda till ett tvång för den enskilde att vaccinera sig för att kunna nyttja sina grundlagsskyddade rättigheter.

Avslutningsvis ska krav på vaccinpass inte kunna omfatta den som av medicinska skäl inte kan vaccinera sig (där ett läkarintyg om detta i stället kan användas) och inte heller gälla barn (som själva inte alltid råder över beslutet att vaccinera sig).

Lina Nordquist (L)

Johan Pehrson (L)

Gulan Avci (L)

Mats Persson (L)

Maria Nilsson (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)